

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Povećanje transparentnosti javnih preduzeća i javnih ustanova

Analiza stanja i preporuke za JKP Komunalac Indija

Transparentnost Srbija

Jun 2021

Ova publikacija je omogućena podrškom Projekta za odgovornu vlast USAID GAI. Stavovi i izneta mišljenja pripadaju isključivo organizaciji Transparentnost Srbija.

O projektu i analizi

Analiza stanja i preporuke rezultat su rada u okviru projekta “Technical Assistance for Increasing Transparency of Local Public Enterprises (LPE) and other Local Public Institutions (LPI)” koji Transparentnost Srbija realizuje kao deo podrške koji GAI projekat USAID-a pruža lokalnim samoupravama u Srbiji na povećanju transparentnosti i odgovornosti.

Projekat predviđa saradnju sa četiri jedinice lokalne samouprave kako bi se podigao nivo transparentnosti u vezi sa javnim preduzećima i javnim ustanovama čiji su osnivač. Na osnovu analize postojećeg stanja na sajtovima JLS i njihovih JP (kao i JU), predviđeno je da TS izradi analize sa preporukama. Analize će bit inamenjene jedinicama lokalnih samouprava i pojedinačnim JP, uključenim u projekat, dok će javne ustanove biti obuhvaćene zajedničkim preporukama u okviru preporuka za JLS.

U slučaju JLS, preporuke se zasnivaju na standardima koje preporučuje TS u okviru istraživanja i rangiranja “Indeks transparentnosti lokalne samouprave - LTI”, uz usklađivanje sa preporučenim (ili već predviđenim) merama i aktivnostima iz lokalnih antikorupcijskih planova.

2

Za JP, preporuke se zasnivaju na obavezama već predviđenim Zakonom o javnim preduzećima, standardima iz “Indeksa transparentnosti lokalnih lokalne samouprave – LTI”, (višim) standardima iz istraživanja transparentnosti javnih preduzeća “PETRA”.

Analiza početnog stanja

Normativni okvir – Zakon o javnim preduzećima

Aktuelni **Zakon o javnim preduzećima**, u članu 71, („Javnost u radu“) propisuje da je javno preduzeće dužno da na svojoj internet stranici objavi:

- radne biografije članova nadzornog odbora, direktora i izvršnih direktora;
- organizacionu strukturu;
- godišnji, odnosno trogodišnji program poslovanja, kao i sve njegove izmene i dopune, odnosno izvod iz tog programa ako javno preduzeće ima konkurenciju na tržištu;
- tromesečne izveštaje o realizaciji godišnjeg, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja;
- godišnji finansijski izveštaj sa mišljenjem ovlašćenog revizora;
- druge informacije od značaja za javnost.

Prema Zakonu, „javno preduzeće donosi dugoročni i srednjoročni plan poslovne strategije i razvoja“. „Za svaku kalendarsku godinu javno preduzeće dužno je da donese godišnji program poslovanja i dostavi ga Vladi, nadležnom organu autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave“. „Javna preduzeća koja se finansiraju iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, godišnji program poslovanja dostavljaju najkasnije u roku od 15 dana od dana usvajanja akta o budžetu Republike Srbije, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave“.

3

Zakon propisuje i da je javno preduzeće čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave dužno da nadležnom organu jedinice lokalne samouprave dostavlja tromesečne izveštaje o realizaciji godišnjeg, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja u roku od 30 dana od dana isteka tromesečja.

Takođe, „javno preduzeće mora imati izvršenu reviziju finansijskih izveštaja od strane ovlašćenog revizora“ i „finansijski izveštaj sa izveštajem ovlašćenog revizora javno preduzeće dostavlja Vladi, nadležnom organu autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, radi informisanja“.

Lokalni antikorupcijski plan

Opština Inđija je usvojila **Lokalni antikorupcijski plan** u skladu sa Modelom LAP-a koji je izradila Agencija za sprečavanje korupcije (tada Agencija za borbu protiv korupcije). LAP je bio sa rokom 2017-2020 i trenutno se radi na njegovoj reviziji, odnosno na usvajanju novog LAP-a.

Iz oblasti transparentnosti u vezi sa javnim preduzećima i ustanovama LAP-om su, u skladu sa Modelom LAP-a, bile predviđene sledeće mere za čiju realizaciju je potrebno

angažovanje JP, odnosno koordinacija između JLS i JP (dostavljanje potrebnih dokumenata i podataka i sl):

4.2.1 Obezbediti potpunu dostupnost informacija o svim organima javne vlasti koje Opština osniva i delom ili u potpunosti finansira ili kontroliše

4.2.3 Uvesti obavezu objavljivanja dokumenata koji se odnose na upravljanje finansijama svih javnih službi, javnih preduzeća i drugih organizacija koje osniva Opština

Indeks transparentnosti lokalne samouprave - LTI

Istraživanje LTI obuhvata 18 indikatora povezanih sa javnim preduzećima i javnim ustanovama. Indikatori koji analiziraju stanje na sajtovima javnih preduzeća, odnosno indikatori na čije ispunjavanje svojim delovanjem direktno mogu da utiču JP su sledeći:

Indikator br. 57: Da li posmatrano JP ima svoj sajt?

Ovaj indikator podrazumeva da javno preduzeće koje se posmatra kao uzorak ima funkcionalan internet sajt.

Indikator br 61: Da li je na sajtu JLS ili JP objavljena sistematizacija JP?

Ovaj indikator ocenjuje se na osnovu uzorka - jednog JP. Sistematizacija JP se traži na sajtu JLS, na stranici posvećenoj JP ili na sajtu JP.

4

Indikator br. 66: Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni godišnji planovi rada JP?

Ovaj indikator podrazumeva objavljivanje na sajtu JP aktuelnog godišnjeg plana ili objavljivanje tog dokumenta na sajtu JLS, na stranici posvećenoj JP ili nekoj drugoj stranici gde će biti lako dostupan preko direktnog linka ili funkcionalne pretrage sajta.

Indikator br. 67: Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni izveštaji o radu JP?

Ovaj indikator podrazumeva objavljivanje na sajtu JP kvartalnih izveštaja za prethodni period, ili objavljivanje tih dokumenata na sajtu JLS, na stranici posvećenoj JP ili nekoj drugoj stranici gde će biti lako dostupni preko direktnog linka ili funkcionalne pretrage sajta.

Indikator br. 72: Da li je cenovnik usluga lokalnih institucija/preduzeća dostupan na internetu, na sajtu opštine ili JP/JU?

Da bi indikator bio ocenjen pozitivno potrebno je da budu dostupni cenovnici i posmatranog JP i posmatrane JU (ukoliko postoji cenovnik). Priznaju se sve kombinacije - objavljivanje oba cenovnika na sajtu JLS, oba na sajtovima JP i JU, ili jedan na sajtu JLS; a drugi na sajtu JP ili JU.

Postoje i indikatori na čije ispunjavanje JP mogu da utiču indirektno, na primer kroz dostavljanje odgovarajućih podataka i informacija JLS ili kroz postojanje odgovarajućih podataka na sajtu JP, koje će JLS preuzeti ili redovno preuzimati:

Indikator br. 55: Da li na sajtu JLS postoji poseban segment posvećen javnim preduzećima sa podacima o JP? Ovaj indikator podrazumeva postojanje stranice na kojoj će biti predstavljanja sva JP čiji je osnivač JLS, sa osnovnim podacima o njima. Ta stranica može da se nalazi u okviru menija, na stranici "lokalna samouprava". Pozitivno se boduje i samo postojanje stranice sa spiskom, ali TS preporučuje da to bude stranica na kojoj će se naći **svi relevantni podaci o JP**, čime bi se ispunili kao pozitivni i brojni drugi indikatori iz oblasti "Javna preduzeća i javne ustanove (55-72)". To znači objavljivanje, pored naziva, adrese, veb sajta, e-mail adrese, telefonskih kontakata, imena direktora i članova NO, takođe i njihovih **profesionalnih biografija**, podataka o postupku izbora direktora i članova NO, **akta o sistematizaciji i broju zaposlenih u JP, cenovnika, planova rada, godišnjih finansijskih izveštaja, kvartalnih izveštaja** ili linkova ka ažurnim stranicama na sajtovima JP gde se svi ovi podaci nalaze.

Indikator br 64: Da li su na sajtu (JLS ili JP) objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JP?

Dokumenti se mogu objaviti na stranici posvećenoj JP i/ili na stranici posvećenoj Komisiji za izbor direktora JP. Kao pozitivno boduje se i ukoliko su dokumenti objavljeni na sajtu JP. Za pozitivnu ocenu ovog indikatora potrebno je da budu objavljene prijave, rang liste, **odluka o izboru sa obrazloženjem**.

Indikator br 71: Da li su podaci o broju zaposlenih u javnim preduzećima objavljeni na sajtu JLS?

Ovaj podatak može se objaviti na posebnoj stranici (sajta JLS) gde će biti podaci o broju zaposlenih u JLS, u upravi, JP, JU, ili na stranici posvećenoj javnim preduzećima ili u informatoru o radu. Kao pozitivno se boduje i kada je broj zaposlenih u JP - pojedinačnim JP, a ne zbirno - dostupan u budžetu, ali TS preporučuje da se podaci o broju zaposlenih izdvoje kao posebna kategorija.

5

Indeks transparentnosti javni preduzeća - PETRA

Istraživanje obuhvata 30 indikatora podeljenih u četiri oblasti. Za potrebe ova analize izdvojeni su indikatori koji izlaze van okvira već predviđenih obavezama iz Zakona o javnim preduzećima ili preporukama zasnovanim na Indeksu transparentnosti lokalne samouprave:

1. Da li je na sajtu dostupan dokument koji jasno opisuje nadležnost (delatnost) preduzeća?
2. Da li je na sajtu dostupna jasna strategija preduzeća koja opisuje njegov cilj poslovanja/osnivanja i načine ostvarivanja strategije?
3. Da li su javno dostupni zapisnici sa sednica upravnih nadzornih i revizorskih tela preduzeća u proteklih 12 meseci?

4. Da li je na sajtu objavljen popis imovine (ili informacija o najvažnijim/najvrednijim delovima imovine - nekretnine, vozila i sl) preduzeća?
5. Da li je na sajtu objavljen izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja za prethodnih 3-5 godina?
6. Da li su na sajtu objavljeni podaci o dugovima i kreditima preduzeća?
7. Da li su na sajtu objavljeni podaci o novčanim potraživanjima preduzeća?
8. Da li je na sajtu objavljena informacija o politici naplate potraživanja preduzeća?
9. Da li postoji posebna stranica (podstranica) na sajtu preduzeća, posvećena javnim nabavkama?
10. Da li je na sajtu objavljen plan javnih nabavki za tekuću godinu?
11. Da li su pozivi za javne nabavke objavljeni na sajtu?
12. Da li su obrazložene odluke o dodeli ugovora za javne nabavke objavljene na sajtu?
13. Da li je na sajtu objavljen i postoji li individualna politika (pravilnik) preduzeća u vezi sa troškovima reprezentacije? (zahtev nakon uvida, u okviru verifikacije)
14. Da li je na sajtu objavljen i postoji li individualna politika (pravilnik) preduzeća u vezi sa korišćenjem službenih automobila? (zahtev nakon uvida, u okviru verifikacije)
15. Da li je na sajtu objavljen pravilnik/vodič za uzbunjivanje/uzbunjivače?
16. Da li su na sajtu objavljeni podaci (kontakt) o osobi zaduženoj za postupanje sa prijavama uzbunjivača?
17. Da li su podaci o troškovima sponzorstava objavljeni na sajtu?
18. Da li su podaci o troškovima reklamiranja, konsultantskim uslugama i marketinga objavljeni na sajtu?
19. Da li su ugovori za reklamiranje, konsultantske usluge i marketing objavljeni na sajtu?
20. Da li su ugovori za pravne usluge (namena, iznos i sl) objavljeni na sajtu?

6

Aktuelo stanje – JKP Komunalac Indija

Za potrebe analize stanja posmatran je sajt preduzeća: <http://komunalacin.rs/>
Prvobitna analiza urađena je pre kontakta (radnog video sastanka sa predstavicima JP i JLS) sa predstavnikom JP. Na sastanku je ukazano na nedostatke na sajtu.

Prvobitnom opštom analizom ustanovljeno je: U meniju, pod stavkom “O nama” su “Struktura preduzeća” (ime direktora i dva člana NO, ali bez biografija), “Akta” (statut,

osnivački akt i tabelarni pregled broja zaposlenih i broja sistematizovanih mesta, pri čemu se ne navodi na koji datum se odnose podaci), “Finansijski izveštaji” (2017-2019 se mogu preuzeti, 2020 nema linka); “Kvartalni izveštaji” (prazna stranica) i “Programi poslovanja” (pobrojani 2016- 2020, ali se ne mogu preuzeti).

Nakon prvog sastanka analizirano je stanje po stavkama u sve tri oblasti (Zakon o JP, LTI, PETRA):

1. Stanje u vezi sa obavezama iz Zakona o javnim preduzećima

- 1.1 radne biografije članova nadzornog odbora, direktora i izvršnih direktora;

Nisu nađene na sajtu. Na stranici “O nama” – “Struktura preduzeća” nalaze se imena direktora i članova NO, ali ne i biografije.

- 1.2 organizaciona struktura;

Na stranici “O nama” – “Struktura preduzeća” nalazi se “Šema organizacione strukture” kao word dokument.

- 1.3 godišnji, odnosno trogodišnji program poslovanja, kao i sve njegove izmene i dopune, odnosno izvod iz tog programa ako javno preduzeće ima konkurenciju na tržištu;

Na stranici “O nama” – “Programi poslovanja” nalaze se naslovi “PROGRAM POSLOVANJA ZA 2016. GODINU”, “PROGRAM POSLOVANJA ZA 2017. GODINU”, “PROGRAM POSLOVANJA ZA 2018. GODINU”, “PROGRAM POSLOVANJA ZA 2019. GODINU” i “PROGRAM POSLOVANJA ZA 2020. GODINU”, ali ne postoje linkovi, odnosno prikačeni dokumenti.

- 1.4 tromesečne izveštaje o realizaciji godišnjeg, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja;

Postoji stranica “O nama” – “Kvartalni izveštaji”, ali se na njoj ne nalazi ništa.

- 1.5 godišnji finansijski izveštaj sa mišljenjem ovlašćenog revizora;

Na stranici “O nama” – “Finansijski izveštaji” nalaze se finansijski izveštaji za 2017, 2018 i 2019. godinu sa izveštajima nezavisnog revizora. Postoji naslov “Finansijski izveštaj za 2020. godinu”, ali nema prikačenog dokumenta. Na sastanku sa predstavnikom JKP dobijena je informacija da izveštaj još nije usvojen i da će biti dostupan javnosti posle usvajanja.

2. Veza JP sa obavezama JLS na ispunjavanju mera predviđenih Lokalnim antikorupcijskim planom

Opština Inđija je usvojila Lokalni antikorupcijski plan. LAP je bio sa rokom 2017-2020. Mere koje su predviđene ne postavljaju direktne obaveze pred JP, ali se, u zavisnosti od organizacije toka informacija, može desiti da JP bude uključeno u realizaciju pojedinih mera kroz dostavljanje odgovarajućih informacija ili kroz obavezu redovnog postavljanja informacija na svom sajtu, kako bi JLS mogla da ih preuzme za potrebe registra.

Iz oblasti transparentnosti u vezi sa javnim preduzećima i ustanovama predviđa se:

Mera 4.2.1 Obezbediti potpunu dostupnost informacija o svim organima javne vlasti koje Opština osniva i delom ili u potpunosti finansira ili kontroliše

Indikator ispunjenosti: Na internet prezentaciji Opštine objavljen registar svih javnih službi, javnih preduzeća i drugih organizacija koje Opština osniva i delom ili u potpunosti finansira ili kontroliše, a koja sadrži informacije o osnivanju, finansiranju, utrošku sredstava, organima upravljanja, rezultatima poslovanja i poslovnim planovima; Uspostavljena obaveza redovnog ažuriranja registra.

Stanje realizacije: Na internet stranici Opštine nisu objavljene sve informacije predviđene merom, odnosno nisu ažurirane.

Mera 4.2.3 Uvesti obavezu objavljivanja dokumenata koji se odnose na upravljanje finansijama svih javnih službi, javnih preduzeća i drugih organizacija koje osniva Opština. (Odgovorni subjekt : Skupština opštine Inđija)

8

Indikator ispunjenosti: Usvojen interni akt kojim se reguliše objavljivanje svih dokumenata koji se odnose na upravljanje finansijama javnih preduzeća, ustanova, organa i organizacija koje osniva Opština

Stanje realizacije: Interni akt kojim se reguliše objavljivanje svih dokumenata koji se odnose na upravljanje finansijama javnih preduzeća, ustanova, organa i organizacija koje osniva Opština, nije donet

3. Stanje u vezi sa LTI indikatorima povezanim sa stanjem u JP

Indikator br. 57: Da li posmatrano JP ima svoj sajt?
POZITIVNO

Indikator br 61: Da li je na sajtu JLS ili JP objavljena sistematizacija JP?
NEGATIVNO – na sajtu postoji podatak o broju sistematizovanih izvršilaca, ali ne i Pravilnik o sistematizaciji, iako postoji stranica “Akti preduzeća” na kojoj bi ovaj dokument mogao da se objavi.

Indikator br 64: Da li su na sajtu objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JP?

NEGATIVNO – na sajtu nisu objavljeni dokumenti iz procedure izbora (npr. rešenje sa obrazloženjem)

Indikator br. 66: Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni godišnji planovi rada JP?

NEGATIVNO – reč je o obavezi u skladu sa ZoJP i već je konstatovano u okviru tog poglavlja da ovaj dokument nije objavljen.

Indikator br. 67: Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni izveštaji o radu JP?

NEGATIVNO – reč je o obavezi u skladu sa ZoJP i već je konstatovano u okviru tog poglavlja da ovaj dokument nije objavljen.

Indikator br. 71: Da li su podaci o broju zaposlenih u javnim preduzećima objavljeni na sajtu JLS?

NEGATIVNO – podatak je objavljen (i ažuriran je) na sajtu JP ali se ne može naći na sajtu JLS.

Indikator br. 72: Da li je cenovnik usluga lokalnih institucija/preduzeća dostupan na internetu, na sajtu opštine ili JP/JU?

POZITIVNO – cenovnik je objavljen na sajtu JP i postoji direktan link ka PDF dokumentu sa početne stranice sajta JP

4. Stanje u vezi sa indikatorima PETRA

9

1. Da li je na sajtu dostupan dokument koji jasno opisuje nadležnost (delatnost) preduzeća?

POZITIVNO – na sajtu su, na stranici “Akti preduzeća” objavljeni statut i osnivački akt.

2. Da li je na sajtu dostupna jasna strategija preduzeća koja opisuje njegov cilj poslovanja/osnivanja i načine ostvarivanja strategije?

DELIMIČNO POZITIVNO - na sajtu je, na stranici “Akti preduzeća” objavljen osnivački akt. Nije objavljen (dugoročni i/ili srednjoročni) plan poslovne strategije.

3. Da li su javno dostupni zapisnici sa sednica upravnih nadzornih i revizorskih tela preduzeća u proteklih 12 meseci?

NEGATIVNO – nisu objavljeni zapisnici, niti bilo kakve informacije o sednicama.

4. Da li je na sajtu objavljen popis imovine (ili informacija o najvažnijim/najvrednijim delovima imovine - nekretnine, vozila i sl) preduzeća?

NEGATIVNO – nisu objavljeni ni popis, niti izvodi iz popisa ili informacija o najvažnijim/najvrednijim delovima imovine JP.

5. Da li je na sajtu objavljen izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja za prethodnih 3-5 godina?

POZITIVNO – Objavljeni u okviru finansijskih izveštaja, što je konstatovano u poglavlju o ispunjavanju obaveza u skladu sa ZoJP.

6. Da li su na sajtu objavljeni podaci o dugovima i kreditima preduzeća?

NEGATIVNO – nisu objavljeni. Ovi podaci bi trebalo da budu vidljivi u kvartalnim izveštajima.

7. Da li su na sajtu objavljeni podaci o novčanim potraživanjima preduzeća?

NEGATIVNO – nisu vidljivi, niti kao izdvojeni dokument, niti u okviru kvartalnih izveštaja, koji nisu objavljeni.

8. Da li je na sajtu objavljena informacija o politici naplate potraživanja preduzeća?

NEGATIVNO – nije nađena na sajtu. Nije jasno da li postoji politika usvojena na nivou preduzeća ili odgovarajući akt opštine Inđija koji reguliše ovu materiju.

9. Da li postoji posebna stranica (podstranica) na sajtu preduzeća, posvećena javnim nabavkama?

POZITIVNO – postoji stranica “Javna nabavke” u glavnom horizontalnom meniju. Sa nje se može pristupiti stranicama “2020”, “2019”, “2018” i “2017”, ali ne postoji stranica “2021”. Poslednja nabavka je od 30. juna 2020. Nakon toga počela je primena novog ZoJN koji ne obavezuje naručioca da objavljuje pozive, dokumentacije i druge informacije na svom sajtu, već samo na Portalu JN.

10

10. Da li je na sajtu objavljen plan javnih nabavki za tekuću godinu?

NEGATIVNO – nije nađen plan JN za 2021. godinu. Novi ZoJN obavezuje naručioca da plan objavi na Portalu JN.

11. Da li su pozivi za javne nabavke objavljeni na sajtu?

NEGATIVNO – postoji stranica “Javna nabavke” u glavnom horizontalnom meniju. Sa nje se može pristupiti stranicama “2020”, “2019”, “2018” i “2017”, ali ne postoji stranica “2021”. Poslednja nabavka je od 30. juna 2020. Nakon toga počela je primena novog ZoJN koji ne obavezuje naručioca da objavljuje pozive, dokumentacije i druge informacije na svom sajtu, već samo na Portalu JN.

12. Da li su obrazložene odluke o dodeli ugovora za javne nabavke objavljene na sajtu?

NEGATIVNO – postoji stranica “Javna nabavke” u glavnom horizontalnom meniju. Sa nje se može pristupiti stranicama “2020”, “2019”, “2018” i “2017”, ali ne postoji stranica “2021”. Poslednja nabavka je od 30. juna 2020. Nakon toga počela je primena novog

ZoJN koji ne obavezuje naručioca da objavljuje pozive, dokumentacije i druge informacije na svom sajtu, već samo na Portalu JN.

13. Da li je na sajtu objavljen i postoji li individualna politika (pravilnik) preduzeća u vezi sa troškovima reprezentacije?

NEGATIVNO – Na sajtu postoji stranica “Akti preduzeća”, ali na njoj nema pravilnika u vezi sa troškovima reprezentacije.

14. Da li je na sajtu objavljen i postoji li individualna politika (pravilnik) preduzeća u vezi sa korišćenjem službenih automobila? (zahtev nakon uvida, u okviru verifikacije)

NEGATIVNO – Na sajtu postoji stranica “Akti preduzeća”, ali na njoj nema pravilnika u vezi sa korišćenjem službenih automobila.

15. Da li je na sajtu objavljen pravilnik/vodič za uzbunjivanje/uzbunjivače?

POZITIVNO – Pravilnik je objavljen na stranici “Akti preduzeća”.

16. Da li su na sajtu objavljeni podaci (kontakt) o osobi zaduženoj za postupanje sa prijavama uzbunjivača?

NEGATIVNO – Potoji pravilnik o postupku unutrašnjeg uzbunjivanja, ali ne i podatak o kontakt osobi.

11

17. Da li su podaci o troškovima sponzorstava objavljeni na sajtu?

NEGATIVNO – Podaci nisu nađeni na sajtu. Ovi podaci bi trebalo da se sadrže u kvartalnim izveštajima, čije je objavljivanje obavezno po ZoJP, ali kvartalni izveštaji nisu dostupni na sajtu.

18. Da li su podaci o troškovima reklamiranja, konsultantskim uslugama i marketinga objavljeni na sajtu?

NEGATIVNO – Podaci nisu nađeni na sajtu. Ovi podaci bi trebalo da se sadrže u kvartalnim izveštajima, čije je objavljivanje obavezno po ZoJP, ali kvartalni izveštaji nisu dostupni na sajtu.

19. Da li su ugovori za reklamiranje, konsultantske usluge i marketing objavljeni na sajtu?

NEGATIVNO – Ugovori nisu objavljeni, niti se može ustanoviti da li je razlog za to što nije bilo predmetnih troškova (taj podatak bi trebalo da se sadrži u kvartalnim izveštajima, čije je objavljivanje obavezno po ZoJP, ali kvartalni izveštaji nisu dostupni na sajtu).

20. Da li su ugovori za pravne usluge (namena, iznos i sl) objavljeni na sajtu?

NEGATIVNO – Ugovori nisu objavljeni, niti se može ustanoviti da li je razlog za to što nije bilo predmetnih troškova (taj podatak bi trebalo da se sadrži u kvartalnim izveštajima, čije je objavljivanje obavezno po ZoJP, ali kvartalni izveštaji nisu dostupni na sajtu).

Preporuke – JKP Komunalac Inđija

Preporuke su grupisane po dva osnova – (I) prema poglavljima u skladu sa analizom stanja i (II) prema stepenu potrebnog angažovanja i potrebnih resursa za ispunjavanje onoga što su propisane obaveze i viši nivo transparentnosti u skladu sa LTI i PETRA standardima.

I – preporuke za unapređenje transparentnosti JKP “Komunalac” Inđija

Potrebno je da JKP objavi i redovno ažurira sve informacije i dokumenta u skladu sa obavezom propisanom članom 71. Zakona o javnim preduzećima.

U ovom trenutku nedostaju radne biografije direktora i članova nadzornog odbora. TS preporučuje da biografije budu u formi profesionalnog CV-a (po mogućnosti u EU formatu, bez nepotrebnih ličnih podataka) i da sve biografije budu stilski ujednačene. Čest je slučaj da direktor i članovi NO samostalno izrađuju biografije, koje se potom znatno razlikuju u kvalitetu, sadržaju i formi. Biografija u svakom slučaju treba da pokaže da direktor i član NO ispunjava zakonske uslove za funkciju koju obavlja, što podrazumeva da sadrži precizne podatke o godinama kada su stečene određene kvalifikacije, provedenom vremenu na pojedinim poslovima, funkcijama.

12

Neophodno je da se postave programi poslovanja za prethodne godine, kao i za 2021. godinu. Ukoliko je razlog za neobjavljivanje programa poslovanja za aktuelnu godinu činjenica da još nije data saglasnost, a prošao je značajan vremenski periodu u odnosu na rok za dostavljanje, poželjno je da se na mestu gde bi trebalo objaviti program poslovanja postavi obaveštenje o razlogu za njegovo neobjavljivanje.

Za finansijske izveštaje i tromesečne izveštaje o realizaciji programa poslovanja nema prepreka za objavljivanje odmah po njihovom donošenju, odnosno kada ih usvoji NO. Trenutno na sajtu JKP nema niti jednog kvartalnog izveštaja, kao ni finansijskog izveštaja za 2020. godinu.

TS preporučuje da se internim aktom uredi ceo postupak objavljivanja navedenih informacija, odnosno ispunjavanja obaveza iz člana 71. ZoJP. To se može učiniti aktom direktora i/ili unošenjem navedenih obaveza u akt o sistematizaciji poslova. Tom prilikom treba imati u vidu da bi, u skladu sa LAP-om, opština Inđija trebalo da usvoji skupštinski akt koji će obavezati JP čiji je osnivač da dostavljaju određene informacije (ili da ih učine dostupnim na svom sajtu radi preuzimanja) odgovornom licu u opštini Inđija radi objavljivanja na sajtu JLS, na stranici posvećenoj JP. Zbog toga preporučujemo

koordinaciju sa opštinom Inđija u vezi sa ovim pitanjem i unošenjem navedenih obaveza iz skupštinskog akta u interni akt JKP "Komunalac".

Na taj način će se urediti ispunjavanje obaveza JKP u vezi sa realizacijom postojećih mera LAP-a 4.2.1 i 4.2.3.

U vezi sa ostvarivanjem višeg nivoa transparentnosti, a u skladu sa standardima koje predviđaju LTI i PETRA, TS preporučuje:

- Na stranici "Akti preduzeća" objaviti Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta
- Na stranici "O nama" – "Struktura preduzeća" objaviti rešenje (sa obrazloženjem) o imenovanju direktora i rešenje (odnosno rešenja) o imenovanju predsednika i članova nadzornog odbora
- Redovno ažurirati podatak o broju zaposlenih. TS preporučuje da se ovaj podatak, koji je dostupan na stranici "Akti preduzeća" objavi (i) na stranici "O nama" – "Struktura preduzeća".
- TS preporučuje da se na stranici "Akti preduzeća" objave srednjoročni i dugoročni plan poslovne strategije preduzeća
- TS preporučuje da se na stranici "Akti preduzeća" otvori posebna podstranica "Sednice Nadzornog odbora" na kojoj bi se objavljivale odluke donete na sednicama. Najtransparentnije rešenje bi se postiglo formiranjem posebne stranice posvećene nadzornom odboru (primer: <https://www.putevi-srbije.rs/index.php/sr/organizacija/organi-javnog-preduze%C4%87a/nadzorni-odbor>)
- TS preporučuje da se na sajtu preduzeća (na stranici "Akti preduzeća" ili na posebnoj stranici koja bi se formirala u segmentu "O nama" objavi popis imovine ili izvod koji bi sadržavao informaciju o najvažnijim/najvrednijim delovima imovine, kao što su nekretnine, vozila i sl.
- U vezi sa objavljivanjem podataka o o novčanim potraživanjima preduzeća, što je jedan od indikatora, odnosno standarda, koje postavlja PETRA, ta informacija delimično postaje dostupna javnosti kada se redovno objavljuju kvartalni izveštaji i finansijski izveštaji. Potpuna transparentnost bi podrazumevala da se, pored ukupnog iznosa potraživanja (na osnovu prodaje), kao jedne od računovodstvenih klasifikacija, javnosti predoče lako razumljivi podaci o iznosima potraživanja na osnovu prodaje, izvršenih radova i usluga, po kategorijama (fizička lica, pravna lica – javni sektor, privatni sektor i sl), uz imenovanje najvećih dužnika – pravnih lica.
- TS preporučuje da se, ukoliko postoji, na stranici "Akti preduzeća" (na kojoj se i sada nalaze i akti koji se odnose na preduzeće, a ne samo akti koje je donelo preduzeće) objavi akt usvojen na nivou preduzeća ili odgovarajući akt opštine Inđija koji reguliše ovu materiju (odluka o reprogramu duga i sl)
- TS preporučuje da se plan javnih nabavki, čije je objavljivanje po novom Zakonu o JN obavezno samo na Portalu JN, objavljuje i na sajtu JKP, na stranici posvećenoj javnim nabavkama. TS takođe preporučuje da se javne nabavke i dalje oglašavaju (i da se postavljaju informacije o toku postupka) i na sajtu naručioca, odnosno

JKP. Razlog za ovu preporuku jesu slučajevi kada je bilo otežano pronalaženje konkretnog naručioca ili konkretne javne nabavke na Portalu, bilo zbog sličnih naziva, potrebe da se unese precizan naziv naručioca, ili zbog slovničkih grešaka u predmetu nabavke ili nekoj drugoj ključnoj reči za pretragu, što bi rezultiralo nemogućnošću pronalaženje željenih podataka. Alternativno rešenje, koje u zadovoljavajućoj meri ispunjava kriterijum transparentnosti, jeste objavljivanje Poziva na sajtu naručioca, sa direktnim linkom na konkretnu JN na Portalu. Konačno najjednostavnije rešenje jeste postavljanje obaveštenja na sajt naručioca, odnosno JKP, da su plan JN i pozivi, dokumentacija i odluke i obaveštenja dostupni na Portalu JN, sa linkom ka Portalu.

- Ukoliko se JKP odluči za treće rešenje, u tu svrhu bilo bi poželjno preurediti postojeću stranicu JN, tako da se "klikom" na "Javne nabavke" u glavnom horizontalnom meniju otvara stranica "Javne nabavke" (umesto da se nudi izbor JN u 2020, 2019, 2018. i 2017. godini), na kojoj bi se nalazilo pomenuto obaveštenje, a potom linkovi ka nabavkama iz prethodnih godina, sortirani po godinama.
- TS preporučuje da se na stranici "Akti preduzeća" objave pravilnici koji regulišu troškove reprezentacije i korišćenje službenih automobila. Ta dva pravilnika su obuhvaćeni indikatorima za PETRA rangiranje. TS preporučuje da se objave i drugi pravilnici koji regulišu raspolaganje javnom imovinom i sredstvima, a čije objavljivanje može doprineti izgradnji poverenja u racionalno raspolaganje javnim resursima (akt o dodeli i korišćenju službenih mobilnih telefona i sl).
- TS preporučuje da se na stranici "Akti preduzeća", uz pravilnik o postupku unutrašnjeg uzbuđivanja, objavi i podatak (ili akt o imenovanju) kontakt osobe za postupanje po prijavama.
- Kao viši standard transparentnosti, TS preporučuje objavljivanje ugovora za reklamiranje, konsultantske usluge i marketing, kao i ugovora za pravne usluge, ili informacije da preduzeće u prethodnom periodu nije imalo troškove iz pomenutih kategorija. Ovi ugovori mogu se objaviti na stranici "Akti preduzeća", u okviru posebne podstranice naslovljene jednom, odnosno drugom kategorijom, sortirani po godinama.

14

II – preporuke za unapređenje transparentnosti JKP "Komunalac" Indija, grupisane po dinamici objavljivanja/ažuriranja, a unutar tih podela, po potrebnom angažovanju za njihovo postavljanje i redovno ažuriranje, od manje zahtevnih (i onih koje su zakonska obaveza), ka zahtevnijim (i onim koje obezbeđuju dodatni nivo transparentnosti).

Jednokratno – manja frekvencija od jednom godišnje

- Objaviti i redovno ažurirati (u slučaju značajnih promena u biografiji u oblastima koje se tiču stručnosti i obrazovanja) radne biografije članova nadzornog odbora i direktora. Urediti biografije da budu u istoj ili sličnoj formi.

- Na stranici "O nama" – "Struktura preduzeća" objaviti rešenje (sa obrazloženjem) o imenovanju direktora i rešenje (odnosno rešenja) o imenovanju predsednika i članova nadzornog odbora
- Objaviti na sajtu (na stranici Akti preduzeća) pravilnike koji regulišu troškove reprezentacije i korišćenje službenih automobila. Ta dva pravilnika su obuhvaćeni indikatorima za PETRA rangiranje. TS preporučuje da se objave i drugi pravilnici koji regulišu raspolaganje javnom imovinom i sredstvima, a čije objavljivanje može doprineti izgradnji poverenja u racionalno raspolaganje javnim resursima (akt o dodeli i korišćenju službenih mobilnih telefona i sl).
- Na stranici "Akti preduzeća" objaviti Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta
- Na stranici "Akti preduzeća" objaviti srednjoročni i dugoročni plan poslovne strategije preduzeća
- Na stranici "Akti preduzeća", uz pravilnik o postupku unutrašnjeg uzbuđivanja, objaviti i podatak (ili akt o imenovanju) kontakt osobe za postupanje po prijavama.
- Postaviti na sajt programe poslovanja za prethodne godine, kao i za 2021. godinu.
- Postaviti na sajt kvartalne izveštaje za prethodni period, sortirane po godinama
- Postaviti na sajt nedostajuće finansijske izveštaje
- Ukoliko postoji odluka preduzeća ili SO Inđija ili opštinskog veća, na stranici Akti preduzeća objaviti akt kojim je regulisana politike naplate dugova (odluka o reprogramu dugova i sl)
- Internim aktom urediti postupak ispunjavanja obaveza iz člana 71. ZoJP u vezi sa objavljivanjem informacija i dokumenata na sajtu. To se može učiniti aktom direktora i/ili unošenjem navedenih obaveza u akt o sistematizaciji poslova. Tom prilikom treba imati u vidu da bi, u skladu sa LAP-om, opština Inđija trebalo da usvoji skupštinski akt koji će obavezati JP čiji je osnivač da dostavljaju određene informacije (ili da ih učine dostupnim na svom sajtu radi preuzimanja) odgovornom licu u opštini Inđija radi objavljivanja na sajtu JLS, na stranici posvećenoj JP. Zbog toga preporučujemo koordinaciju sa opštinom Inđija u vezi sa ovim pitanjem i unošenjem navedenih obaveza iz skupštinskog akta u interni akt JKP "Komunalac".
- TS preporučuje da se na sajtu preduzeća (na stranici "Akti preduzeća" ili na posebnoj stranici koja bi se formirala u segmentu "O nama" objavi popis imovine ili izvod koji bi sadržavao informaciju o najvažnijim/najvrednijim delovima imovine, kao što su nekretnine, vozila i sl.
- Urediti segment sajta posvećen javnim nabavkama, ukoliko se usvoji preporuka TS u vezi sa objavljivanjem podataka o JN, na sledeći način ili sličan način kojim se ostvaruje opisana svrha: tako da se "klikom" na "Javne nabavke" u glavnom horizontalnom meniju otvara stranica "Javne nabavke" (umesto da se nudi izbor JN u 2020, 2019, 2018. i 2017. godini), na kojoj bi se nalazilo obaveštenje o tome gde se objavljuju informacije o JN, a potom linkovi ka nabavkama iz prethodnih godina, sortirani po godinama.
- Na stranici "Akti preduzeća" otvoriti posebnu podstranicu "Sednice Nadzornog odbora" na kojoj bi se objavljivale odluke donete na sednicama. Najtransparentnije rešenje bi se postiglo formiranjem posebne stranice

posvećene nadzornom odboru (primer: <https://www.putevi-srbije.rs/index.php/sr/organizacija/organi-javnog-preduze%C4%87a/nadzorni-odbor>)

Jednom godišnje

- Redovno objavljivati program poslovanja. Ukoliko nije data saglasnost osnivača, a prošao je značajan vremenski periodu u odnosu na rok za dostavljanje, poželjno je da se na mestu gde bi trebalo objaviti program poslovanja postavi obaveštenje o razlogu za njegovo neobjavljivanje.
- Redovno objavljivati finansijske izveštaje
- U vezi sa objavljivanjem podataka o o novčanim potraživanjima preduzeća, što je jedan od indikatora, odnosno standarda, koje postavlja PETRA, ta informacija delimično postaje dostupna javnosti kada se redovno objavljuju kvartalni izveštaji i finansijski izveštaji. Potpuna transparentnost bi podrazumevala da se, pored ukupnog iznosa potraživanja (na osnovu prodaje), kao jedne od računovodstvenih klasifikacija, javnosti predoče lako razumljivi podaci o iznosima potraživanja na osnovu prodaje, izvršenih radova i usluga, po kategorijama (fizička lica, pravna lica – javni sektor, privatni sektor i sl), uz imenovanje najvećih dužnika – pravnih lica. To može biti deo programa poslovanja, u delu u kome se osvrće na rezultate u protekloj godini.

Tromesečno

16

- Redovno objavljivati tromesečne izveštaje o izvršenje programa poslovanja. Nema prepreka za objavljivanje odmah po njihovom donošenju, odnosno kada ih usvoji NO
- Plan javnih nabavki, čije je objavljivanje po novom Zakonu o JN obavezno samo na Portalu JN, objavljivati i na sajtu JKP, na stranici posvećenoj javnim nabavkama (frekvencija zavisi od dinamike usvajanja izmena i dopuna plana)

Mesečno ili češće

- Redovno ažurirati podatak o broju zaposlenih. TS preporučuje da se ovaj podatak, koji je dostupan na stranici “Akti preduzeća” objavi (i) na stranici “O nama” – “Struktura preduzeća”.
- TS preporučuje da se javne nabavke i dalje oglašavaju (i da se postavljaju informacije o toku postupka) i na sajtu naručioca, odnosno JKP. Razlog za ovu preporuku jesu slučajevi kada je bilo otežano pronalaženje konkretnog naručioca ili konkretne javne nabavke na Portalu, bilo zbog sličnih naziva, potrebe da se unese precizan naziv naručioca, ili zbog slovnih grešaka u predmetu nabavke ili nekoj drugoj ključnoj reči za pretragu, što bi rezultiralo nemogućnošću pronalaženje željenih podataka. Alternativno rešenje, koje u zadovoljavajućoj meri ispunjava kriterijum transparentnosti, jeste objavljivanje Poziva na sajtu naručioca, sa direktnim linkom na konkretnu JN na Portalu. Najjednostavnije rešenje, koje donosi veći nivo transparentnosti, jeste postavljanje obaveštenja na

sajt naručioca, odnosno JKP, da su plan JN i pozivi, dokumentacija i odluke i obaveštenja dostupni na Portalu JN, sa linkom ka Portalu.

- TS preporučuje objavljivanje ugovora za reklamiranje, konsultantske usluge i marketing, kao i ugovora za pravne usluge, ili informacije da preduzeće u prethodnom periodu nije imalo troškove iz pomenutih kategorija. Ovi ugovori mogu se objaviti na stranici "Akti preduzeća", u okviru posebne podstranice naslovljene jednom, odnosno drugom kategorijom, sortirani po godinama. Dinamika zavisi od broja ugovora i dinamike njihovog zaključivanja.